

TRUBICA

Vaje dijakov sploh.

K. K.
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH

„Zrno do zrna pogača,
Kamen do kamna palača.“

Gedr. b. J. Blasnik, Laibach.

Prerod.

Mladinič po gaju hodi,
Se žalostno drži;
Ga zarja u izhodi —
Nenadom prerodi.

Pod lipico zeleno
Veseli se vsedel je;
Zapul je pesem eno,
Da glas razlega se.

Ko tičice so čule
Prekrasno petje to,
Pod lipjo so se zbrale
Zapele pesmico:

» Od loga do loga
Naj pevec hiti,
Cvetic nabira
In vence naredi.
Ja vence naj bude
Z domačih vrtnic;
Vijolic in drugih
Prekrasnih cvetic! »

Jože Lavric

Edihljev.

Duša dvigaj se v višave,
 Ter predor' nebá oboti;
 Beži ven s sveta težave
 Njor obojnost je in stoti!

Krasne ogledam tam doline,
 Vечно lepo zelene;
 Kincájo jih krog planine,
 Ki v nebeski grati kipe.

Raj odpre se mi premili,
 Gladko petje se glasi;
 Vse tud' mene peti sila,
 Liro vbrati mi veli.

Rojce v krogu si igrajo,
 Hladen cifer jih pihlja,
 Beseri na njih migljajo
 Blis obdaja jih zlata.

In skoz raj se potoki vije,
 Rožcam v krogu se smehlja,
 In po njih svoj nektar lije
 Ž lepši živostjo navda

Čičca rajstva milo pava
 Krog potoččka strahlja,
 Peti tudi mon' velova,
 Ter kraliti stvarnika.

Oj dežela ti nebeska
 Si tobi duša kroponi,
 Ter omaga moč človeška
 Svet ga si nazaj doji.

Jaki. Trobec

Sevec.

» Sebi pojem, drugim pojmom,
 Srečo sebi, drugim zovom;
 Pa presteči mene sreča
 Al v Valhali mar bo veča? »

Skopsi.

Žvezde bodo se vtrinjale
 Tudi sonce zginilo bo -
 Samo svoji dnarje zale
 Hranit' mislim prav dolgo!

L. J.

Potopisne črtice.

(Spisuje A. Kupančič)

(Dulj.)

Stopivši iz zvezde prideva pred veliko, lepo sozidano hišo. To je nemška shodnica (kazino), tu središče nemškega gibanja v Ljubljani. Ni dolgo in preselila se bo naša „čitavnica“ v hišo, kazini nasprot. Klako znameniti bote potem te dve hiši! — V malo korakih sva na kraji, kjer četiri ulice skupaj pridejo; Ljubljancanje sploh ta kraj le zovejo „na Maličevem voglu.“ Glej prijatelj, to je zlo zlo znameniti kraj! Tukaj sva prišla, kakor Nemec pravi „auf historischen Boden.“ Tu je kraj, smišno, izmišljene bitve med Cimbrin in čitavnicarji, katero nam je Servantes mlajši v „Don Quijotte-tu“ popisal. Tamkraj v prvem nadstropju je slavna naša čitavnica; tu je prostor, kjer je stala strašna cimbriška vojska, in glej čuda — se celo tisti kup blata vidiva tukaj v kterega je cimbriški vojskovođa cepnil. Klaj ne, to je znamenit kraj? Glej se celo Klajfej sloni na Maličevem voglu z bukvami pod prajdiho. —

Bojišče sva ogledala, zdaj pa le najprej. Ako bi si hišo ogledovati hotla, šla bi po široki dunajski cesti, ali namenila sva se pod cvetličnik (rožniti), toraj jo zavijeva na levo. Preden zapustiva zadnje dve hiši, povedati ti moram še neko povedko: V neko mesto pride neki kmetovavec. Plogromem neke gostivnice, iz ktere mu pečentni duh v nos puhli, reče: „Oj, ko bi slovek imel se košček kiruha zraven!“

Ko bi ta kmetovavec tu sem pred Maličevo gostivnico prišel, ne bilo bi mu treba po kosčku kruha zdihovati, krajti omenjeni gostivnici nasproti je vojuska pekarnija in kruha je tukaj toliko, da ga vsaki dan po več tisoč hlebov naložijo.

Prišla sva med tem do drevoreda. Tako kinči ta najpreva oholice ljubljansko; želó je rajnski Lattermann s tem drevoredom Ljubljancanom ustregel — pa pridobil si je tudi ime, katero se ne bo pozabilo, dokler bo tukaj kako drvo rastle. Ob sončnih dnevih toliko ljudi sem zaka-
ja, da se jim komaj ogibaš.

Ta drevored naju pripelje k Radeckovem gradu. Klatko lep je tukaj kraj že sam na sebi, lepšajo ga pa še lepe poslopja, lepe vrtné naprave raznopisane cvetlice in košate, sončnate drevesa. Tu sem dospersi prišla sva pa že tudi, kamor sva se za danes namerila. Najti ne bode dolgočasen ta pot, saj sva komaj 30 minut hodila, vidila pa sva vendar mnogo kaj (Vahjo sledi.)

Bogati strahovi

(Spisal Dr. Vidic.)

(Sloven.)

Ko duh beseda "strahovi" jasliši, se naglo zugažoi obrne in odide. Gotovo mu je smodnik smrdel. Ko vidim, da se duh smodnika in krogla boji, tudi um, da se ni strahu bati. K eno roko dvočevko držem, z drugo lico ozamom

in je za duhom maham. Po stopnicah duh koraka in jaz za njim, pa o joj, naenkrat zgine, kakor bi se bil v zemljo vdrl. Komaj dve stopinji dalje koracim, o gorza, se tudi jaz kakih 10 čevljev globoko vdorem na kup mrvic. Res sem mislil, da sem pri peklenstkih,

Tu so ti duhovi ogenj imeli in skrbno kovali, kakor bi spone za me pripravljali, pa imeli so vse druge muke. V kotu zagledam veliko skrinjo srebrnih tordnjakov ali tolarjev in še več drugih reči. Rad sem zdaj vrjel, da peklenšček tistemu, kateri se mi z lastno krypto zapisi, dovolj denarja prinese.

Radoveden poslušam, kaj se neki menijo? Pa kraj slišim? Pomentovali so se, kako bi me usmrtili. Tisti duh pa, kteremu je moja puška smrdela, je pravil za moje življenje, rekoč: „Atko ga ubijemo, ga bodo progresili; ker pa vedo, da je v grad sel, bodo preiskavali in atko nas najdejo, bo za nas trda.“ Zdaj pride k meni njik poglavar, rekoč: „Trisiji, da molčis od vsega!“ Tega mi nisem odrekel. Nadaljuje tedaj poglavar: „Tovj, od kôd si? kam greš?“ Tudi to sem povedal. In ko odide od mene, sem pro celtem životu trepetal od strahu. Lubi kot poper sem gledati mogel, kako so v vrče denarje spreavljali. Ta noč mi je bila pa res dolga!

Zjutraj mi dajo dobrega kosila in hrane na jut, ter me se enkrat zarotijo, naj bi od tega molčal. Zagledam

zopet beli dan. Dolgo se pa nisem spomnil, da sem dvo-
covko in zlato uro z dimko vred v peklu pozabil. Osta-
nem moj beseda in besedice od tega nobenemu ne čih-
nem. Na dimko sem pa naj težje pozabil.

Preteče več let. Od te prigodbe ni bilo več duha ne
sluha. Začel sem kupčevati in dobro mi je šlo spod
rok. Čez tri leta, ravno v predprustnem času dobim
pismo in zraven majhno skrinjico. Kaj menite, kaj
je bilo v nji? Zlata ura, dvocevna puška in dimka,
vse nepokvarjeno, pa še polna mošnja trdnjakov. V pis-
mu je pa zapisano stalo: „Tu imate za Vaš strah
majhno povračilo, in tu, kar ste v peklu pozabili.“

Res, mnogo strahu sem užil, pa vendar me še ni ko-
nec. Vidite, ta ura — jo pokazuje tovaršu — je tista, ki
je se v peklu kazala, pa še zdaj dobro gre. Ni bi-
lo sicer pravega peklenškega duha, pa vendar strah
je bil. Od tistega časa ne vrjamem, da bi duhovi
hodili, pa si tudi ne upam s takimi rečmi norče-
vati.“

Povodnji mož

(Narodna pravljica. Zapisal Jan. Lugač.)

Bival je nekdaj v neki vasi, menda na Slovenskem, čevljar.
Ob poletnem času se pripeti, da se na smoli veliko, veliko
muh zbere. Čevljar onkrat z rotko po njih udari in v hipu
so proč. Bilo jih je ravno 500. Naj zapiše na mali listič

popirja svojo čudovito moč, da jih je namreč 300 v hipu vbil. S tem znamenjem na klobuku se na pot poda. Pride do neke gostionice. Bre noter, si veli prinesiti večerjo, odvečerja, osmoli in se vleže na golo klopi k peči. Gospodar te hiše je bil ravno v velikih zadregah zaradi bližnjega povodnjega moža, silovitega roparja onega kraja. Ali kratko se zveseli, bravo! napis na čevljarjevem klobuku. Zdaj smo pa že dobri, si misli, ako jih je ta čevljar 300 na enkrat vbil, bo tudi temu roparju gotovo kos, če ravno ga cela naša vas v kozji rog vgnati ne more. Čevljar zjutraj zgodaj vstane, da bi dalje potoval. Gospodar mu ves plašen pritoži svoje nesreče in ga prosi, da bi on tega roparja v kozji rog vgnal. Čevljar v to dovoli. Vzame velik žakelj v njem malo sirovega masla in pa kanarčka; s temi rečmi jo veselo naprej maha proti stanovanju povodnjega moža, ktero so mu popred nekteri vaščani pokazali. Pride do neke vode — mora iz nje — pride do železne hiše, stanovališča povodnjega moža. Potoka na železne vrata in odprejo se mu. Noter stopivši vidi polno sladnosti in drugih prijetnih reči. Čevljar mu razodene v svoj namen, da bi se rad z njim skusil, kdo je močnejši; povodnji mož v to kaj rad dovoli, misleč, kaj bo vendar le ta potoketka z menoj opravil. Pridetá na ravnino; tukaj, pravi povodnji mož, se bova skusila, kdo bo kamen v rokah stl. Povodnji mož vzame kamen v roko, ga stisne, da se koj zdrobi. Čevljar pa pravi, meni mora pa še kamen vodo dati — vzame iz gope sirovega masla ali putra, ga zmečka in voda se koj iz njeza

procedi. Povodnji moj, misleč, da je res kamen tako strel, ostrmi, tor pravi: v ti reči si me pa že prekosil; pa vendar strasi. va se naprej, bova vidila, kdo bo zanaprej močnejši? Kdaj vja. me povodnji moj kamen v roko in veli, kteri ga bo viš zagnal testi bo za močnejega spoznan. Povodnji moj zajone kamen v strašno močjo tako, da se le čez 10 minut na tla pade. Zviti čovljar pa seže v žep, vzame kamarička, svigne z roke in izusti lička iz roke. Oba čukata dolga, pa ni ga nazaj (čudovitega kamna). Povodnji moj pravi tudi zdaj si me prekosil, pa skušiva se v tretje. Pojdiva domu; jaz bom 2 mornika fižola skuhal in kdor naju ga bo več snedel, ta premaga. Čovljar dovoli. Moj kuka in kuka fižol in skuhanega prinese na kamna. to migo Vsedeta se k jedi. Moj baše in baše, da bi se kmalo zadržil - čovljar pa, zvita buca, fižol rajši prav hitro v žakelj maši - pa pri vsem tem ga je vendar le povodnji moj več snedel. Kdaj pravi čovljar: v Trzejiva si trebuhe; če si tomu kos, potem se ti vdarn. Čovljar žakelj prereže, fižol se vun iztrese. Povodnji moj to viditi, si tudi svoj trebuh prereže - čovljar mu še prav rad pomaga - pa kmalo za zmirom zaspi. - Tukro je zviti čovljar pokončal roparja in je tudi dostojno plačilo za to dobil -

Sopranka. V zadnji "Torbici" bori v prvi pesmici, v prvi kitici drugo vrstico tako: „Piličemo danes ti drugič naprot“; v tretji kitici pa, tudi v drugi vrstici: „s svojega“ namesto „z moyoga vrtu“ i. t. d.

